Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan lausuntopyyntö, lippuhintojen ja hinnoitteluperusteiden muuttaminen

Kaupunginhallitus 25.11.2026
840/00.04.02/2026

Tiivistelmä: Joukkoliikennelautakunta pyytää Föli-kunnilta lausuntoja joukkoliikenteeseen valmistelluista lippuhintojen ja hinnoittelu-perusteiden muutoksista vuodelle 2027.

Valmistelija/lisätietoja antaa:
hallintojohtaja Jaana Hölsö,p. 02 474 5210

Joukkoliikennelautakunta käsitteli 28.10.2026 kokouksessaan valmisteltuja lippuhintojen ja hinnoitteluperusteiden muutoksia ja pyytää lausuntoja lippuhintojen korottamista pitkien kausien määräaikaisesta kampanjahinnoittelusta sekä hinnoittelun mahdollisesta myöhemmästä vakinaistamisesta sekä Kelan koulumatkatuetun puolen kuun latauksen hinnoitteluperusteen muuttamisesta seuraavasti:

“Turun kaupunkiseudun joukkoliikenteen lippuhinnoittelua on arvioitu osana vuoden 2027 talouden ja toiminnan suunnittelua, minkä lautakunta hyväksyi 30.9.2026 § 115 osaltaan ja lähetti kaupunginhallitukselle sekä muihin Föli-kuntiin käsiteltäväksi.

Vuoden 2027 taloussuunnitelmassa joukkoliikenteelle asetettu tulojen kasvutavoite on noin 3,0 milj. euroa. Tulojen kasvu voidaan saavuttaa lippuhintojen korotuksella sekä matkamäärien kasvun yhteisvaikutuksella. Hintojen korotuksella vuoden 2027 alusta tavoitellaan 1,0–1,5 miljoonan euron lisätuloja, joka kattaisi merkittävän osan tulojen kasvusta.

Yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Föli-kunnilta esitetään pyydettäväksi lausunnot jäljempänä oleviin kysymyksiin 24.11.2026 mennessä.

Fölin lippujen hintoja on korotettu varsin maltillisesti koko seudullisen joukkoliikenneviranomaisen toiminnan ajan. Edellinen korotus on toteutettu vuoden 2025 alussa lippuihin.Tämä hintojen korotus ei näin ollen nostanut Fölin tuottoja suurimman osan tuotteista osalta vaan koko hintavaikutus meni veromuutokseen. Poikkeuksen muodostaa ajoneuvoissa käteisellä myytävät kertaliput, joiden hintaa korotettiin tuolloin veronkorotusta enemmän. Tätä edeltävät hintojen korotukset on tehty arvokorttien ja kertalippujen osalta vuonna 2022 ja kausituotteiden osalta vuoden 2020 alussa. Tätä ennen lippujen hintojen korotukset on tehty yli 10 vuotta sitten eli vuonna 2014. Samanaikaisesti joukkoliikenteen järjestämiskustannukset ovat nousseet merkittävästi lippujen hintojen korotuksia enemmän. Esimerkiksi linja-autoliikenteen kokonaiskustannusindeksi on noussut vuoteen 2020 verrattuna jo yli 25%.

Fölin liput ovat varsin maltillisesti hinnoiteltuja verrattaessa niitä esimerkiksi HSL:n tai muiden suurimpien kaupunkien vastaaviin tuotteisiin. Föli alueen hintojen edullisuutta korostaa alueella noudettava tasataksa.

Lippuhintojen korottaminen

Fölin lippuhintoihin esitetään muutoksia 4.1.2027 alkaen. Nykyisiä lippuhintoja esitetään korotettavaksi pääsääntöisesti noin viidellä prosentilla. Kertalippujen osalta korotus olisi hieman suurempi. Pitkien kausien hinnoittelua muutetaan kuitenkin siten, että yli 275 päivän kausien päivähinta on suhteellisesti lyhyempiä kausia edullisempi. Ajoneuvosta käteisellä myytävien aikuisten ja lasten kertalippujen hinnat säilyisivät ennallaan. Samassa yhteydessä esitetään poistettavaksi alennusryhmien arvokorttimatkoihin sisältyvä päiväalennus sekä kertalippuihin ja arvokortteihin kuuluva erillinen yölisä.

Ehdotetut korotettavat lippuhinnat on esitetty vaihtoehtoineen oheismateriaalissa 1.

Pitkien kausien kampanjahinnoittelu

Yli 275 päivän kausille esitetään määräaikaista kampanjahinnoittelua ajalle 4.1.–30.9.2027. Kampanjan tavoitteena on lisätä pitkien kausien houkuttelevuutta ja kannustaa asiakkaita pitkäaikaisempaan joukkoliikenteen käyttöön.

Kampanjassa 365 päivän kausien hinnat ovat:

- Aikuinen: 480 euroa
- Alennusryhmä 1 (esim. nuori, opiskelija, seniori): 360 euroa
- Alennusryhmä 2 (lapsi): 240 euroa.

Kampanjahinnoittelu toteutettaisiin yli 275 päivän kausille siten, että kampanjahinnan mukainen päivähinta huomioidaan 275–365 päivän kausien hinnoittelussa. Pitkien kausien tulevaa hintatasoa tarkastellaan uudelleen kampanjan jälkeen.

Yli 275 päivän tuotteiden yhteenlaskettu myyntimäärä on vuositasolla vain muutama sata ostoa.

Joukkoliikenteen palvelualue näkee merkittävän kasvupotentiaalin näissä tuotteissa ja esim. Tampereella on merkittävästi suurempi osa joukkoliikenteen kausituotteiden käyttäjistä valinnut juuri vuosilipun. Tuotteiden aktiivisella markkinoinnilla, jota täydennetään määräaikaisella kampanjahinnalla, voitaneen saavuttaa helposti jopa käyttömäärien kaksinkertaistaminen tai tätäkin suurempi suosio. Pitkien kausien myynnin kasvu ei kaikilta osin tule olemaan pelkästään uusmyyntiä, vaan osa myynnistä tulee olemaan asiakkaiden siirtymistä esimerkiksi 30vrk kausilippujen ja muiden lyhyempikestoisten tuotteiden ostamisesta vuosilipun käyttöön. Tältä osin tämä ei kasvata myyntituottoja ja voi joissain yksittäistapauksissa jopa laskea asiakkaalta saatavaa tuottoa.

Vahvan asiakaspohjan luomiseksi Föli tarvitsee yhä enemmän pitkäkestoisesti sitoutuneita asiakkaita, jotka käyttävät joukkoliikennettä ympärivuotisesti. Täten siirtyminen yhä enemmän kausituotteisiin ja edelleen kohti pitkäkestoisia kausia tukee Fölin strategisia tavoitteita.

Kunnille lähetettävän lausuntopyynnön yhteydessä esitetään pitkien kausien kampanjan jälkeisestä hinnoittelusta päätösvallan määrittämistä Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnalle ilman kuntien yhteistyösopimuksessa määritettyä lausuntokierrosta. Päätöksenteossa huomioidaan kampanjasta saadut kokemukset, kuten tuotteiden kysyntä, asiakaspalaute ja taloudelliset vaikutukset, joiden perusteella tehdään päätökset kampanjan jälkeisestä hinnoittelusta. Tällä menettelyllä tavoitellaan sitä, että syksyllä 2027 seudullinen joukkoliikennelautakunta voisi päättää itsenäisesti pitkien kausien hinnoista ilman erillistä kuntien lausuntokierrosta asiassa. Näin lautakunta voisi tehdä hinnoittelupäätökset kokouksessaan elo-syyskuussa 2027 ja uudet hinnat saataisiin voimaan 1.10.2027 alkaen eli esitetyn kampanjakauden päätyttyä.

Siirtyminen hinnan korotuksissa indeksipohjaisiin vuosittaisiin hinnan tarkastuksiin

Joukkoliikenteessä on valmisteltu hinnan korotusten sitomista jatkossa indekseihin, siten että hinnan korotukset perustuisivat sovittujen indeksien muutoksiin huomioiden kuitenkin hinnoittelun mielekkyyden esim. 5 tai 10 sentin portaissa. Tästä valmistellaan tarkempi malli talven 2026 - 2027 aikana ja se tuodaan esityksenä lautakunnalle ja kunnille viimeistään osana talousarvion 2028 laatimista. Tällä tavoitellaan hinnoittelumuutosten ennustettavuutta, hinnoittelun pysymistä kustannustason muutosten mukana sekä hintamuutosten prosessin yksinkertaistamista silloin, kun muutokset toteutetaan ennalta määritettyjen indeksimuutosten mukaisina.

Föli-kunnilta pyydettävät lausunnot

Föli-kunnilta pyydetään lausunto seuraavista asioista:

- Voidaanko Fölin lippuhintoja muuttaa esitetyn mukaisesti siten, että lippuhintoja korotetaan oheismateriaalin vaihtoehdolla 3, jossa lipun hintojen pääasiallinen korotustaso on noin +5% ja kertalippujen noin +7%? Vaihtoehto sisältää ajoneuvosta käteisellä myytävien aikuisten ja lasten kertalippujen hintojen säilymisen ennallaan. Lisäksi yli 275 päivän kausien päivähinnan erotus verrattuna lyhyempiin kausiin on aiempaa suurempi.
- Voidaanko yli 275 päivän kausille toteuttaa ajalla 4.1.–30.9.2027 kampanja, jossa 365 päivän kausilipun hinta on aikuiselle 480 euroa, alennusryhmälle 1 360 euroa ja alennusryhmälle 2 240 euroa?
- Voidaanko Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnalle antaa päätösvalta pitkien kausien hinnoittelun määrittämisestä kampanjakauden jälkeen 1.10.2027 alkaen

ilman erillistä kunnilta pyydettävää lausuntoa näiden tuotteiden hintamuutoksista? ”

Paimio on pyytänyt ja saanut lausunnon toimittamiseen lisäaikaa 27.11.2026 asti.

Asian arviointia Paimion kaupungin näkökulmasta

Föli-liikennöinti alkoi Paimiossa 1.7.2024. Ensimmäisenä kokonaisena Föli-vuotena 2025 kustannukset käyttötaloudessa olivat noin 525 500 euroa ja vuoden 2026 kustannuksiksi arvioidaan noin 604 000 euroa, kasvua 15%. Vuoden 2027 talousarviossa Föli-kustannukset ovat noin 713 000 euroa, kasvua tämän vuoden arvioon 18%.

Fölin lippujen hintoja on korotettu maltillisesti suhteessa joukkoliikenteen kustannusten nousuun. Lippuhintojen korotusesitys ja siirtyminen indeksipohjaisiin vuosittaisiin hinnantarkistuksiin on perusteltua ja tukee kaupungin tavoitteita talouden tasapainottamisessa.

Voimassaolevan yhteistoimintasopimuksen mukaan lipputuotteiden myöntämisehdot, niiden hinnat ja vapaakortit ovat asia, joista kultakin kunnalta pyydetään lausunnot. Päätösvalta pitkien kausien hinnoittelun määrittämisestä kampanjakauden jälkeen 1.10.2027 ilman erillistä kunnilta pyydettävää lausuntoa olisi yhteistoimintasopimuksen kirjauksesta poikkeaminen.

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Turpela Nina-Mari

Päätösehdotus:

Paimion kaupunginhallitus päättää lausua Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnalle, että Fölin lipputuotteiden muutokset ovat maltillisia ja kaupunginhallitus hyväksyy:

- esitetyn 5-7% hinnankorotuksen
- yli 275 päivän kausille esitetyn kampanjan toteuttamisen
- sen, että Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta voi jatkossa päättää pitkien kausien hinnoittelusta.

Tämän pykälän osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös: